

DEPARTEMENTET

TDC Net
Entreprenørforhold
Sletvej 30
8310 Tranbjerg J

Dato 25. juni 2007
J. nr. 402-19
Deres ref. 4560-0192/4 hbj
Sagsbeh. RAG

René Aggersbjerg
Telefon 33 92 43 59
Telefax 33 38 14 32
rag@trm.dk

Transport- og Energiministeriet
Vejkontoret
Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K
vej@trm.dk

Telefon 33 92 33 55
www.trm.dk
Bank Jyske Bank,
reg. 8109 konto 102 768-0
EAN 5798000893429
CVR 43265717

Flytning af ledninger i Rådhus Allé, Ølstykke

Transport- og Energiministeriet har i dag i medfør af vejlovens¹ § 5, stk. 2, afsluttet behandlingen af den indbragte uenighed mellem Ølstykke (nu: Egedal) Kommune og TDC, HNG og Nesa (nu: DONG Energy) om, hvorvidt gæsteprincippet finder anvendelse på selskabernes flytning af ledninger i Rådhus Allé i forbindelse med omlægningen af vejen.

Transport- og Energiministeriet finder, at ledningsflytningerne er omfattet af gæsteprincippet i vejlovens § 106, stk. 1.

Transport- og Energiministeriet har herved lagt vægt på, at arbejdet med at omlægge Rådhus Allé til sivegade, herunder plantningen af træer, tjener vejformål.

Den nærmere begrundelse for Transport- og Energiministeriets afgørelse følger nedenfor.

Faktiske forhold

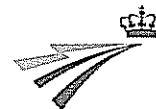
Rådhus Allé, der tidligere hed Frederiksborgvej, er som led i et større forskønnelsesprojekt for bykernen, blevet omlagt fra gennemgående landevej til sivegade. Busser og lastbiler er af hensyn til trafikikkerheden ikke længere tilladt på vejen. Det projekt, der har aktualiseret tvisten, består i en omlægning og en regulering af vejen. Vejens profil er omlagt og vejbanen er blevet smallere. For at udvide parkeringsmulighederne er der anlagt parkeringsbånd i begge sider af vejen, hvor der før kun har været parkering i vejens østlige side. Fortovene er gjort bredere, og mellem fortov og parkeringsbånd er der anlagt langsgående vandrender til afvanding af fortove, parkeringsbånd og vejbane. I første fliserække i fortovet er der plantet træer og opsat nye parklygter til erstatning for de gamle vejarmaturer, der kun var opsat i vejens østlige side.

Parternes argumenter

Ølstykke Kommune

Omlægningen af vejen har gjort det nødvendigt at bede ledningsejerne flytte deres ledninger. Dette skete i brev af 31. august 2004 fra kommunens rådgiver.

¹ Lov om offentlige veje, jf. lovbekendtgørelse nr. 671 af 19. august 1999.

Etableringen af plantehuller er sekundært i forhold til omlægningen/reguleringen af vejen.

Som led i projektet bliver trafikken i bymidten omlagt, og det vil ikke længere være tilladt at køre med køretøjer på over 3.500 kg på Rådhus Allé. Den gennemgående trafik bliver flyttet til Frederiksborgvej som et led i forbedring af trafiksikkerheden i området. På denne måde bliver trafikforholdene på Rådhus Allé forbedret for alle trafikanttyper.

Ledningsejerne er i processen blevet orienteret om de påtænkte vejarbejder, og på ledningsmøderne er der i videst muligt omfang taget hensyn til ledningsejernes interesser – bl.a. har kommunen efterkommet ledningsejernes ønske om at lade arbejdet udføre i regning. Ledningsejerne har dog tidligt meldt ud, at projektet efter deres opfattelse er et forskønnelsesprojekt, og at kommunen derfor skal afholde udgifterne til ledningsomlægningerne.

Kommunen er først i forbindelse med indbringelsen af tvisten blevet præsenteret for, at samme resultat kunne have været opnået ved en alternativ og billigere løsning. Og det er fortsat kommunens opfattelse, at det under hensyn til de krævede respektafstande og øvrige forhold ikke har været muligt at lave projektet på en alternativ og billigere måde.

Placeringen af træerne har aldrig været til diskussion, fordi de indgår som et centralt element i vejens udformning og er afgørende for adskillelsen mellem gående og kørende. Træerne har således både en æstetisk og sikkerhedsmæssig funktion, idet hele gaderummet er udført uden niveauspring. Desuden skal træerne fungere som en smal sluse, der vil få bilisterne til at nedsætte farten. Selvom træerne i den store sammenhæng er sekundære, tjener de et vejteknisk formål.

Alternativer kunne i stedet være lempeligere afstandskrav eller etablering af fysiske foranstaltninger i jorden omkring kabler og ledninger for at reducere afstandskrav.

Gasledningen i vejens vestlige side er blevet flyttet af hensyn til etableringen af vejdræn, der er en del af vejopbygningen.

Nesa

Ledningsomlægningerne er forårsaget af et forskønnelsesprojekt for Rådhus Allé. Både i kommunens politiske behandling af projektet, tegningsmaterialet og brevet fra kommunens rådgiver bliver projektet omtalt som et forskønnelsesprojekt. Projektets formål er således forskønnelse og ikke vejformål. Ledningsflytningen er derfor ikke omfattet af gæsteforordningen i vejlovens § 106.

I breve fra kommunens rådgiver er ledningerne krævet flyttet, ”idet plantehuller til træer udføres i størrelsen 2x2 m i en dybde af ca. 1 m” og ”af hensyn til etablering af plantehuller for projekterede allétræer”. Træerne er således år-

sag til ledningsflytningen, og formålet med træerne er forskønnelse, ikke øget trafikikkerhed.

Side 3/5

Det er ikke samfundsøkonomisk forsvarligt at iværksætte ledningsflytninger, der koster 350-400.000 kr., når det samme formål kunne have været opnået ved en ændret udformning af forskønnelsesprojektet, fx ved at placere træerne anderledes.

Nesas projektleder har i september/oktober 2004 over for kommunens rådgiver foreslået at flytte træerne for at undgå de omfattende ledningsændringer. Forslaget kan dog ikke dokumenteres.

TDC

Projektet har til formål at forskønne Rådhus Allé. Projektet er da også kaldt "Forskønnelse af Rådhus Allé, Etape 2". Ledningsflytningen har ikke været nødvendig for at ændre vejen fra landevej til sivegade. Fortovene er gjort bredere og belægningen er udskiftet, men da TDC's ledninger normalt er placeret i 45-50 cm dybde, kan der lægges ny belægning uden flytning af ledningerne. Flytningen skyldes plantningen af træer, og at de eksisterende traceer forskydes. Træer har ikke en nødvendig trafikalk funktion i en sivegade, men derimod alene et æstetisk formål.

Udgifterne til flytning af ledningerne kunne have været begrænset ved en ændring af projektet under hensyntagen til ledningsejernes interesser, men kommunen har af æstetiske hensyn ikke ønsket en ændring af projektet. Kommunens rådgiver var aldrig reelt interesseret i at ændre projektet, hvilket er årsagen til, at kommunen ikke tidligere har hørt om dette. TDC spurgte inden iværksættelse af arbejdet om muligheden for at flytte træækken. Kommunens rådgiver afviste dette med den begrundelse, at en ændring af træernes placering var udelukket, fordi der var lagt en nøjagtig plan for anlægsgartnerens arbejde. Dette kan dog ikke dokumenteres.

Selve omlægningen af vejen til sivegade kan have et vej-mæssigt formål, men ved vurderingen af det overordnede formål bør det med, at kommunen har ønsket at gennemføre ændringerne som et forskønnelsesprojekt. Beplantningen må ses som en del af denne forskønnelse, fordi vejen kunne have været omlagt til sivegade uden ledningsflytninger, hvis træerne var plantet anderledes.

Kommunen har ikke levet op til sin forpligtelse efter vejlovscirkulærets pkt. 55, hvorefter den skal tilpasse sit projekt, så ledningsejernes omkostninger begrænses mest muligt. Kommunen har heller ikke godtgjort, hvorfor det trafikalt er nødvendigt at placere træerne som projekteret.

HNG

Træernes placering er afgørende for, om det er nødvendigt at flytte ledningerne. Plantehullerne er derfor ikke sekundære. Træernes formål er alene forskønnelse.

HNG har nævnt muligheden for at flytte træerne, så gasledningen kunne blive liggende, men kommunen har fra starten fastslået, at en sådan projektændring ikke var mulig og har pålagt ledningsejerne at flytte ledningerne. Der blev således under det indledende ledningsmøde den 11. august 2004 stillet spørgsmål til nødvendigheden af plantehullernes størrelse og træernes antal, men dette fremgår ikke af referatet.

Det er ikke tidligere oplyst – og fremgår heller ikke af projektplaner – at gasledningen skulle flyttes af hensyn til etablering af et vejdræn.

Ministeriets afgørelse

Uenighed (tvistigheder) mellem en vejbestyrelse og et forsyningsselskab vedrørende ledninger i og over vejareal, jf. vejlovens §§ 101 og 106, afgøres af trafikministeren (nu transport- og energiministeren), jf. vejlovens § 5, stk. 2.

Arbejder på ledninger i eller over kommuneveje, herunder nødvendig flytning af ledninger m.v. i forbindelse med vejens regulering eller omlægning, bekostes af vedkommende ledningsejer, medmindre der særligt er bestemt andet, jf. vejlovens § 106, stk. 1 (gæsteprincippet).

Da det erfaringsmæssigt ofte er muligt at spare betydelige beløb for ledningsejerne ved på et tidligt stadium af vejprojektet at aftale mindre ændringer uden skade for vejprojektet, bør vejbestyrelsen så tidligt som muligt orientere ledningsejerne om påtænkte vejarbejder, der kan forventes at nødvendiggøre ledningsflytninger, jf. vejlovscirkulærets² pkt. 55. Vejbestyrelsen bør i den forbindelse forhandle med ledningsejerne, så der så vidt muligt kan tages hensyn til deres interesser.

Anvendelse af gæsteprincippet i vejlovens § 106, stk. 1, forudsætter efter praksis, at de arbejder, der gør det nødvendigt at flytte ledninger, tjener et vejformål.

Plantning af træer tjener ikke nødvendigvis et vejformål. Ministeriet har således i brev af 7. februar 1995 slået fast, at *"hvis beplantning på offentlig vej ikke foretages af vej-mæssige/trafikale hensyn, men alene af andre hensyn, må det efter ministeriets opfattelse derimod anses for tvivlsomt, om vejbestyrelsen kan kræve, at ledningsejerne skal afholde udgifterne til flytning af ledninger"*.

² Ministeriet for offentlige arbejders cirkulære nr. 132 af 6. december 1985.

Træer kan dog også tjene et vejformål. Dette er slået fast i ministeriets brev af 8. februar 1995: *"Hvis søjlerne har færdselsmæssig funktion, således som træer og anden beplantning kan have...vil kommunen kunne kræve, at ledningsejerne betaler flytning af ledningerne, men hvis søjlerne opsættes alene af hensyn til en kunstnerisk udsmykning af vejen, der ikke har trafikale funktion, vil der efter ministeriets opfattelse næppe være hjemmel i vejlovens § 106 til at kræve, at ledningsejeren afholder udgifterne til flytningen af ledningen."*

Vedrørende plantning af træer i forbindelse med etablering af sivegader har ministeriet i et brev af 15. marts 2004 fastslået, at nogle træer *"efter det oplyste er en del af vejens udstyr, idet de er med til at understrege gadens karakter af sivegade og dermed virker hastighedsbegrænsende og skaber tryghed for de svage trafikanter"*. Ministeriet fandt på den baggrund ikke, at træerne var plantet **alene** af hensyn til en kunstnerisk udsmykning af vejen. Gæsteprincippet fandt derfor anvendelse på disse træer.

Det er ministeriets opfattelse, at træerne i denne sag tjener lignende formål – at adskille trafikarterne, nedsætte hastigheden og skabe tryghed – og således ikke blot er plantet af æstetiske hensyn. Gæsteprincippet finder derfor efter ministeriets opfattelse som udgangspunkt også anvendelse på ledningsflytningerne i denne sag.

Herefter er spørgsmålet, om Ølstykke Kommune har levet op til pligten til at forhandle med ledningsejerne om eventuelle ændringer i projektet. Det er efter ministeriets opfattelse godtgjort, at ledningsejerne har været orienteret om projektet, bl.a. ved ledningsmøder. Dette er også erkendt af ledningsejerne, der har oplyst, at spørgsmål til projektet og forslag til ændringer har været rejst i forbindelse med drøftelser med kommunens rådgiver.

Ministeriet finder ikke, at ledningsejerne har godtgjort, at de – undervejs i processen – har været utilfredse med manglende inddragelse, ligesom ledningsejerne ikke har godtgjort, at de har gjort kommunen opmærksom på brugbare alternative løsningsmuligheder.

På den baggrund finder ministeriet ikke grundlag for at slå fast, at kommunen ikke har levet op til pligten til at forhandle med ledningsejerne om eventuelle ændringer.

Herefter må ledningsejerne i medfør af gæsteprincippet afholde udgifterne til ledningsflytningerne i forbindelse med etableringen af sivegade i Rådhus Allé.

Enslydende brev er sendt til Egedal Kommune, DONG Energy og HNG.

Med venlig hilsen

Flemming Schiller
Kontorchef